

Министърът на финансите Пламен Орешарски:

Достъпът до финансиране по еврофондовете е равен за всички

Вече всички знаем, че с членството на България в Европейския съюз се дава възможност на страната ни да ползва субсидии от общия бюджет на Европейския

съюз. Българското правителство договори близо 7 млрд. евро от Структурните и Кохезионния фонд, които следва да се усвоят за различни проекти през периода 2007 г. – 2013 г. Други близо 5 млрд. евро са насочени за директни субсидии на селскостопанските производители и в Програмата за развитие на селските райони и на аквакултурите. Общо около 12 млрд. евро ще се вляят в нашата икономика и ще спомогнат за превръщането на България в страна с високо качество на живот, доходи и социална чувствителност.

За успешното и пълноценно усвояване на този огромен ресурс от водещо значение е осигуряването на работещ механизъм за управление и изграждането на национален капацитет, наличието на добра координация между всички заинтересовани страни, и най-вече от проактивната позиция и усилията на бенефициентите да изпълнят необходимите условия за финансиране.

В желанието си да популяризира целия набор от информация, Министерството на финансите стартира през март кампанията „Бъдете активни“. Тя целеше създаването на ясна обществена представа за принципната политика на прозрачност и откритост по въпросите на европейското финансиране и за същността, приложението, механизма на действие и начинът за усвояване на Еврофондовете в България.

Правителството постигна доста облекчения в режима на усвояването. **Едно от тях е т.нар. правило N+3**, което означава, че проектът, с който се кандидатства, трябва да бъде изпълнен за срок от четири години. Тригодишният срок за изпълнение, или N+2, който е валиден за всички останали страни-членки ще се прилага в България едва от 2010 г. Правилото N+2 означава също и че ако програмният период свършва в 2013 г., то плащанията се извършват до края на 2015 година.

Правителството пое и друг съществен ангажимент, който е в полза на бенефициентите – плащанията в страната да се извършват в лева, като държавата ще поеме валутните курсови разлики, възникващи поради необходимостта разходите да се отчитат на ЕК от Сертифициращия орган в евро. При

предприсъединителните инструменти тези разходи бяха за тяхна сметка. Това е още едно облекчение за бенефициентите, което ще се поема от държавния бюджет.

Друго улеснение е разработената схема на авансови и междинни плащания. Тя ще помогне в голяма степен на бенефициентите, осигурявайки им постоянни оборотни средства за изпълнението на цялостния проект.

Пътят на средствата, които държавата отпуска на бенефициента, до голяма степен е същият като пътя, по който ЕК прави плащания към България. Парите са разделени в три категории – авансови, междинни и окончателни плащания.

Авансовите плащания са тези, които ЕК дава на страната ни през първите три години (2007–2009 г.). Те са постоянни оборотни средства и нямат пряка връзка с реално направените плащания от българския бюджет. Авансовите плащания към бенефициентите представляват до 20% от общата стойност на проекта. За големите инфраструктурни проекти авансът е до 10 на сто.

Чрез **междинните плащания** от ЕК на България се възстановяват реално извършени допустими разходи от бенефициента. Тези плащания към бенефициентите се извършват от Управляващите органи със средства, осигурени от Национален фонд, структура в Министерството на финансите, след реално извършени допустими разходи и представяне на документи за този. Те ще намалят ангажимента за мобилизиране на собствени средства. Техният брой зависи от спецификата и продължителността на проекта и се определя в договора между бенефициента и УО.

Окончателното плащане бенефициентът получава след като приключи изпълнението на проекта. На държавно ниво финалното плащане от ЕК към България се случва след представяне на редица документи – искане за възстановяване на средствата до 31.03.2017 г., окончателен доклад и одитен сертификат.

Важно е да се знае също така, че при провеждането на тръжните процедури се прилагат разпоредбите на националното законодателство и специално на Закона за обществените поръчки. В момента, в който има договор с Управляващия орган, бенефициентът може да стартира тези процедури. Аз бих посъветвал всички бенефициенти да подготвят и обявят предварително част от тръговете си, за да се печели време. Правителството прие и специални облекчени условия за процедурите по възлагане, чрез които се определят

условията и реда за избор на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна помощ от Структурните фондове на ЕС и от Програма ФАР на ЕС. С цел максимално облекчаване на процеса, взехме решение цялостната документация по проектите за кандидатстване ще се изготвя на български език.

Поради притесненията, че голяма част от бенефициентите ще имат проблем със собственото финансиране, Министерството на финансите планира за първите две години целева субсидия за съфинансиране за общините-бенефициенти в размер на 15 % от стойността на проекта. Създаден е и специален фонд ФЛАГ, който ще подпомага общините чрез осигуряване на средства за подготовка на проекти и за предварително финансиране на разходите по одобрени проекти.

За финансирането на големите инфраструктурни проекти, правителството подписа меморандум и рамково кредитно споразумение с Европейската Инвестиционна банка. Предвидено е финансирането по тази кредитна линия да бъде 500-700 милиона евро годишно. Правителството прие и Стратегия за осъществяване на проект „Банка за развитие“ чрез трансформиране на Насърчителна банка АД и създаване на Национален гаранционен фонд и Фонд за капиталови инвестиции. Тези структури ще подпомагат местните малки и средни предприятия при усвояване на Структурните фондове на ЕС, и заедно с това ще имат за задача да повишат експортния потенциал на страната чрез финансиране или осигуряване достъп на финансиране на експортно ориентирани фирми и проекти. Изключително съм доволен да ви съобща, че на 22 юни 2007 г. европейският комисар по регионална политика г-жа Данута Хюбнер подписа официално в София Националната стратегическа референтна рамка, чрез която България официално ще получи достъп до 6,853 млрд. евро от ЕС и над 1,128 млрд. евро национално съфинансиране.

Като институция, провеждаща политика в интерес на българския бизнес и широката общественост, Министерството на финансите още веднъж призовава за активно търсене на възможности за финансиране чрез Европейските структурни фондове, защото те предоставят реална финансова перспектива за развитие на всички сфери на обществено-икономическия живот в страната.

Достъпът до финансиране е равен за всеки, който отговаря на необходимите критерии и Министерството на финансите ще положи всички необходими усилия да подпомогне всички бенефициенти за ефективно усвояване на средства от присъединителните фондове на ЕС.

Кампания на Министерството на финансите

